

Landbouworganisaties: "Nieuwe pachtwet nefast voor toekomst landbouw"

nieuws

Tijdens een hoorzitting in de Commissie Landbouw van het Vlaams Parlement mochten een reeks organisaties hun visie geven het voorstel voor de nieuwe pachtwet. Een brede vertegenwoordiging van landbouworganisaties was aanwezig om duidelijk te maken dat zij zich zorgen maken over de toekomst van landbouw in Vlaanderen. Vooral de mogelijkheid om pacht op te zeggen voor natuur en bos wordt op de korrel genomen. "Hierdoor wordt het nog makkelijker om landbouwgrond af te nemen en neemt de rechtsonzekerheid in de sector nog verder toe", klinkt het. Bart Dochy, voorzitter van de Commissie Landbouw, gaf na afloop van de hoorzitting aan de zorgen van de boeren te zullen meenemen in een verdere bespreking van het voorstel van decreet.

14 JUNI 2023 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 JUNI 2023 22:55

Lees meer over:
landbouw algemeen

De voorzitter van de Commissie Landbouw Bart Dochy (cd&v) liet zich woensdag rond de klok van negen uur fotograferen bij een groep landbouwers, leden van ABS en Boerenforum die met vlaggen naar het Vlaams Parlement getrokken waren om hun ongenoegen te uiten over de nieuwe pachtwet. Nochtans is het Dochy die, samen met andere leden van de meerderheidspartijen, mee schreef aan de teksten van het pachtdecreet.

"Dat is nefast voor de landbouw. Het brengt nog meer rechtsonzekerheid bij onze boeren en legt een wissel op de toekomst van onze voedselzekerheid", stelt Hendrik Vandamme. De ABS-voorzitter was één van de sprekers op de hoorzitting over het pachtdecreet. Woensdag konden landbouworganisaties en andere betrokken hun zegje doen, voordat de Landbouw Commissie volgende week het decreet afklopt en de conceptwet vervolgens aan het Vlaamse Parlement wordt voorgelegd.

Opzeg pacht voor natuurdoeleinden

Het grote struikelblok voor de landbouworganisaties zijn de mogelijkheden om pacht op te zeggen in functie van bos en natuur. In agrarisch gebied blijft dat principe behouden, maar in groene bestemmingen wordt het zelfs uitgebreid naar particulieren en milieu- en natuurverenigingen. Hiermee wordt het Paard van Troje binnengehaald, stelt ABS. "Deze clausule is ongehoord", zegt Hendrik Vandamme. "Een pachtwet zou bedoeld moeten zijn om de positie tussen landeigenaar/verpachter en boer/pachter te verduidelijken, maar zo wordt het een administratief instrument om landbouwgronden van de boer af te nemen. Dit legt een wissel op de toekomst van de Vlaamse landbouw en voedselzekerheid."

Volgens Vandamme schiet de pachtwet hiermee zijn doel voorbij. Ook Boerenbond wijst op wat het de kerntaak van de pachtregelgeving noemt: het gebruik van landbouwgronden op een betaalbare en zekere manier op lange termijn ter beschikking stellen van actieve land- en tuinbouwers, met respect voor de belangen van de landeigenaars, zodat land- en tuinbouwers een duurzame bedrijfsvoering kunnen uitbouwen. “Deze kernopdracht van de pachtregelgeving wordt door het nieuwe pachtdecreet afgezwakt door de opzeggmogelijkheden voor de realisatie van bos en natuur die ook in het agrarisch gebied én op lopende pachtcontracten van toepassing zijn”, zegt Boerenbondvoorzitter Lode Ceyskens.

Leefbaarheidstoets voor individuele bedrijven

Met de invoering van een nieuwe leefbaarheidstoets hebben de opstellers van het ontwerpdecreet volgens eigen zeggen een beschermingsmechanisme voor pachters ingebouwd. Deze toets moet uitwijzen of het stopzetten van de pacht niet ten koste gaat van de leefbaarheid van het landbouwbedrijf in kwestie. Eén van de voorwaarden is bijvoorbeeld dat de huiskavel niet geraakt mag worden en dat het om niet meer dan 20 procent van de landbouwgrond gaat die een landbouwer in gebruik heeft.

Volgens de landbouworganisaties bestaan er nog veel onduidelijkheden over deze leefbaarheidstoets en schiet hij in de huidige vorm veel te kort. “Wat moet je als boer doen als je een bedrijfsmodel heb opgebouwd en er ineens tot 20 procent van je grond wordt afgenomen”, vraagt Vandamme zich af. “Hiermee ontnemen je jonge boeren nog meer interesse om verder te boeren.”

Fiscale stimuli landeigenaren ontbreken

Het tweede belangrijke punt van kritiek van de landbouwers is het ontbreken van fiscale stimulansen die eigenaars kunnen aanzetten om hun gronden voor langere termijn in pacht te geven. “Beschikbaarheid van (betaalbare) grond is één van de grootste uitdaging voor jonge boeren”, stelt Bram Van Hecke, voorzitter van Groene Kring. “De nieuwe pachtwet zou hier een antwoord op moeten bieden door het voor landeigenaren aantrekkelijker te maken om land voor lange termijn te verpachten. Dat kan bijvoorbeeld door fiscale voordelen aan landeigenaren toe te kennen bij aankoop, schenking of overerving. Maar daar is helemaal geen werk van gemaakt in het nieuwe pachtdecreet.”

Van Hecke geeft aan dat er wel een aantal aanpassingen gedaan zijn die de contractuele relatie tussen de pachters en de verpachters kunnen optimaliseren, “maar het voorstel dat op tafel ligt alleen zal de toegang tot landbouwgrond voor actieve landbouwers niet structureel verbeteren. Daarvoor moeten we stoppen met landbouwgebied als restgebied te beschouwen en moeten we dat gebied écht goed beschermen.”

Bart Dochy beaamt dat fiscaliteit voor de landeigenaren een aantrekkelijke toevoeging zou zijn in het voorsteldecreet. “Daarover was ook consensus binnen de Commissie Landbouw, maar hier is de regering uiteindelijk niet mee akkoord gegaan door de inkomstenderving die hiermee gepaard gaat voor de staat.” Mogelijk dat de standpunten van de landbouworganisaties wat extra druk op de regering kan zetten.

Landeigenaren: “Gemiste kans”

Ook de landeigenaren ziet het huidige pachtdecreet als gemiste kans. “Fiscaliteit zou een mogelijkheid kunnen zijn om het verpachten aantrekkelijker te maken. Boeren betalen bij de overdracht van hun pacht aan hun opvolger nauwelijks successierechten omdat zij zorgen voor onze voedselproductie, maar landeigenaren worden volop belast als zijn het land erven van hun ouders”, stelt Valérie Vandenabeele, directeur van Landelijk Vlaanderen. Ook zij gaf in de hoorzitting de visie van de grondeigenaars op de nieuwe pachtwet.

Volgens haar brengt het te weinig stimuli voor landeigenaren om hun grond voor lange periode te verpachten. Naast de fiscaliteit, zou er volgens haar ook wat gedaan kunnen worden aan de pacht prijzen die momenteel nauwelijks hoger zijn dan de grondbelasting die betaald moet worden. “Daardoor heeft een eigenaar nauwelijks profijt van zijn eigendom als hij die verpacht. Het verhogen van de pacht prijzen zou hier verandering in kunnen brengen.” Zij wijst als voorbeeld op de “chapeau” in West-Vlaanderen die bovenop de pacht betaald wordt. “Mogelijk is dat te formaliseren?” Ook is er volgens haar sprake van ongelijke berechting in het decreet. “De landbouwer kan de pacht aan zijn zoon of dochter overdragen die niet boeren, maar wel over een landbouwnummer beschikken. Zij verpachten de grond vervolgens aan andere boeren en verdienen zo geld met het grond van de landeigenaren. De landeigenaren daarentegen kunnen dezelfde constructie niet toepassen. Als zij de pacht willen opzeggen voor eigen gebruik, moeten zij aantonen dat zij hun inkomen uit landbouwactiviteiten halen.”

Verdere traject

Het ontwerpdecreet zal volgende week weer op tafel komen te liggen van de Commissie Landbouw, alvorens een definitief voorstel aan het Vlaamse Parlement wordt voorgelegd. Voorzitter van de Commissie Landbouw Bart Dochy sluit niet aan dat er naar aanleiding van de opmerkingen van de landbouworganisaties nog geschaafd wordt aan het voorstel, maar wil niet vooruit lopen op de zaken. “We zullen het in de Commissie bespreken en nemen de zorgen van de landbouworganisaties mee.”

Bron: Eigen berichtgeving

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by [Who Owns The Zebra](#)